

bureau; dat echter een wettelijke verplichting hiertoe ondoelmatig, dus ongewenst is, daarentegen op basis van vrijwilligheid, zij het door voortdurende aandrang van de zijde van het consultatiebureau, het beoogde doel: een centrale registratie van de voorkomende gevallen van tuberculose, kan worden bereikt.

April 1949

INGEZONDEN

Ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken, behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten

POKKEN IN EEN GEDEELTELIJK GEÏMMUNISEERDE OMGEVING

Naar aanleiding van de Clinische les van prof. SIEGENBEEK VAN HEUKELOM (*N. T. v. G.* 93, 1762, 1949) zou ik willen mededelen, dat volgens mijn onderzinkingen bij pokkenepidemieën in Oost-Europa en Indië een toenemende pijn in de lumbo-sacrale streek reeds vroeg in het incubatiestadium vaak opmerkelijk en kenmerkend is.

's-Gravenhage, 30 Mei 1949

G. KRAUSE

VROEGE HERKENNING VAN CARCINOOM VAN PENIS, TESTIS, BLAAS EN NIER.

In dit *Tijdschrift*, 4 Juni j.l. behandelt collega VAN DER VUURST DE VRIES het carcinoom van penis, testis, enz. Vooral het seminoom van de testikel wekte mijn bijzondere belangstelling, daar één mijner patiënten van midden veertig jaar zich bij mij vervoegde wegens een pijnlijke zwelling rechts onder in de buik. Bij onderzoek stelde ik rechts cryptorchismus vast en een harde, grote tumor intra-abdominaal. De chirurg te Apeldoorn verwijderde in December 1948 een gezwel zo groot als een vuist, waarin zich een restje testikel bevond ter grootte van een kers. Het pathologisch-anatomische onderzoek luidde: seminoom. Zeer grote doses röntgenbestralingen hebben mede tot resultaat gehad, dat de patiënt thans weer zijn werk verricht.

De chirurg met ruime praktische ervaring deelde mij mede nog nooit een seminoom bij een lijder aan cryptorchisme te hebben gezien (herhaalde malen wel bij patiënten met normaal geplaatste testikels), doch zulks volstrekt niet als iets bijzonders te beschouwen, daar tegenwoordig toch bijna iedere man met cryptorchisme wel vroegtijdig geopereerd zal worden. Het komt mij voor, dat collega VAN DER VUURST DE VRIES dit laatste over het hoofd ziet, wanneer hij schrijft, dat ons geen cijfers bekend zijn, waaruit zou blijken, dat het seminoom zich in de niet ingedaalde testikel veelvuldiger zou ontwikkelen dan in de normaal geplaatste.

Epe, 6 Juni 1949

P. VAN TWISK

VROEGE HERKENNING VAN CARCINOOM VAN PENIS, TESTIS, BLAAS EN NIER

De laatste bijdrage van coll. VAN DER VUURST DE VRIES geeft mij aanleiding tot enige opmerkingen.

Vermeld had kunnen worden dat de glans penis herhaaldelijk de zitplaats is van een bijzondere aandoening, n.l. de erythroplakie, die soms reeds als een beginnende kanker mag worden opgevat doch in elk geval als een hiertoe voorbeschikkende afwijking moet worden beschouwd.